

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno K 25.—
polletno K 12.50
četrtletno K 6.30
mesečno K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inzerate)** se plačuje od čveterostopne pete vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 122.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, dne 1. junija 1909.

48.817.

Leto I.

Trdovratna vlada.

Ni je menda ustavne države na svetu, kjer bi parlamentu odgovorna vlada s tako nečuvno in žaljivo doslednostjo ignorirala poraz za porazom v poslanski zbornici in nje odsekih ter vkljub vsemu temu »junaški« vstrajala na svojem mestu. Tekom zadnjih dveh tednov je bila ta nemško-poljska vlada že trikrat, da prav za prav že štirikrat premagana, kajti glasovanje o ogrski banki v aneksijskem odseku sme in more smatrati za zmago samo oni načelnik vlade, ki se z zobmi in nohti drži svojega ministrskega stolca. S tremi glasovi večine pri dveh glasovanjih bi se menda noben ministerski predsednik ne zadovoljil ter bi izvajal iz tega posledice, baron Bienerth in vitez Bilinjski sta pa tako skromna ali pa tako junaška, da hočeta tudi s tako »večino« še nadalje vladati — in sta ostala s celim svojim krdelom še nadalje v uradu. Za glasovanjem v bosanskem odseku je prišlo glasovanje o nujnih predlogih poslancev Stranskega in Masaryka. Večina poslanske zbornice je glasovala za nujnost Masarykovega predloga, a ker se za nujnost ni odločila kvalifikovana dvetretjinska ampak le navadna večina, je junaška vlada ostala na svojem mestu in nas hoče po vsej sili še nadalje osrečevati s svojo državniško modrostjo in spretnostjo. Njen oficijoz v »Fremdenblattu« je celo pisal in dokazoval, da v parlamentarnem položaju ni nikakih težav. Češkim listom, ki so trdili nasprotno, je ta vladni modrijan dejal, da je to njih stara navada, da smatrajo svoje želje za istinitost ter da vsled tega vidijo vse črno in slikajo nevarnosti, katerih pa, ako bliže pogledamo, v resnici ni.

Pet dni pozneje se je glasovalo v proračunskem odseku o proračunu pravosodnega ministrstva. Pri prvem glasovanju je glasovalo od 51 članov, ako odštejemo predsednika, ki ni glasoval, 20 članov za, 20 proti proračunu,

11 poslancev se je pa glasovanja vzdržalo. Predsednik je na to izjavil, da se je zgodila pomota; glasovalo se je še enkrat — in za proračun je bilo oddanih 21 glasov, proti 20 glasov, 10 članov se je glasovanja vzdržalo. Sedaj je bil vendarle položaj jase, ali da govorimo s Fremdenblattem: v parlamentarnem položaju ni težav, vlada je dobila, ako ignoriramo 10 abstinenc en glas večine.

Kje na vsem svetu bi se še našel ministerski predsednik, ki bi po tako očitnem in tolikokrat ponovljenem porazu ostal še na svojem mestu? Baron Bienerth je ostal in upa celo, da ostane, in naj že parlament glasuje kakor hoče. Z drugimi besedami, načelnik vlade se ne briga za ustavna načela in hoče vladati, če mogoče ne pojde, s pomočjo § 14. Ker pa baron Bienerth vendarle ve, da so se časi, odkar je kurialni parlament umrl in je tudi v Avstriji napočila doba splošne in enake volilne pravice, tako zelo spremenili, da je absolutizem in še posebno v časih, ko je državno gospodarstvo tako zavoženo in vlada v takih denarnih stiskah, nemogoč, zato si prizadeva skrpati kako še tako medlo in mršavo večinico, ki bi mu, če ne drugega, dovolila vsaj še en proračunski provizorij, da bi potem poslal parlament do jeseni na počitnice. S tem bi vlade pridobila časa, potem na jesen — pa kdo bo mislil v takih stiskah že kar cele mesece naprej?

Da bi vladi pomagali iz te stiske, so si izmislili nemški klerikalci novo perfidnost. Kar se perfidnosti tiče, ni klerikalizem nikdar v zadregi. Tako so iztaknili tudi to pot naravnost »genialno« idejo. »Reichspost«, glavno glasilo avstr. klerikalcev, je prinesla nedavno iz Pariza datiran članek iz peresa »odličnega politika«, seveda, v katerem pravi, da Srbija ne opusti svoje protiavstrijske agitacije in velesrbske propagande, ampak, da ji da

samo druge oblike. Dosedanje že »vsemu svetu znane« agitacijske centre opusti, opusti tudi vojaško vohunstvo, imenovala bode pa mesto tega vojaškega atašeja pri svojem dunajskem poslanstvu. Krona vsega je pa tale cvet klerikalne perfidnosti in obrekovalne umetnosti:

»Priprave za velesrbska podjetja se bodo vršile v bodoče iz Prage, ker v Belemgradu sodijo, da je v Pragi dovolj ljudi, ki bodo mogli voditi to akcijo in kateri bi, zanetivši v celi Avstro-Ogrski panslavistično idejo, lahko pripravili tla za nameravane srbske državne načrte. V smislu teh načrtov, o katerih sem se tukaj (v Parizu) na temelju avtentičnih dokumentov poučil, se bode iz Prage poskušalo doseči abolicijo zagrebškega velesrbskega procesa in se bode storilo vse, da se na velesrbsko gibanje čimprej pozabi. Prej pa bodo bogato nagradene mnogoštevilne finančne obveze, katere je imelo srbsko poslanstvo proti raznim osebnostim iz političnih krogov Avstrije in Ogrskega.«

K tej neizmerno podli denunciaciji glavnega glasila avstrijskih klerikalcev, kateri hočejo sedaj očrtniti češke in nekatere jugoslovanske politike navzgor, pripomnim samo to, da je ista »Reichspost« prijavila tudi one »avtentične dokumente«, na katere je »slavni zgodovinar« dr. Friedjung oprl svoje dolžitve in denunciacije v N. Fr. Pr. Sedaj pa ista »Reichspost« denuncira češke in jugoslovanske politike in člane narodne družbe kar pavšalno, očita jim veleizdajske naklepe za bodočnost in veleizdajsko podkupljivost v preteklosti. Klerikalni list ne imenuje ne jednega imena — denuncira na slepo vse in vsakega, ter si na celem izmišljuje »avtentične dokumente« in revolucionarne, veleizdajske »državne načrte«. Ta list je z vlado v najboljših odno-

šajih, glavno glasilo največje vladne stranke! Nemški listi so hlastno planili po tej denunciaciji. »Bohemia« in »Pr. Tagblatt« sta že prinesla uvodnike o slovanskih zarotah in o vodstvu velesrbske propagande iz Prage. drugi nemški listi bodo brzkone tema dvema sledili in kmalo bo ves svet poln najnovejše klerikalne perfidnosti. Bilo se bo na plat zvona in klicalo vse »dobro misleče in zanesljive avstrijske patrijote« v vladni tabor proti slovanskim veleizdajnikom, ki vodijo velesrbsko propagando, agitirajo za abolicijo zagrebškega procesa ter se udeležujejo vseslovanskih posvetovanj v Petrogradu. Dobrim dušicam, ki stoje pod duševnim jerobstvom klerikalcev in policije, se bodo kar lasje ježili na glavi — in vlada, ki je dobila za Hochenburgerja en glas večine pri 10 abstinencah, se nadja, da si s takimi sredstvi in s takimi zavezniki reši življenje in ustvari novo »zanesljivo« večino. Prosit! Človeku se kar želodec obrača.

Ob 40 letnici „Slovenije“.

V proslavo 40 letnega jubileja je imelo slov. akad. društvo »Slovenija« 26. t. m. na Dnaju slav. osten večer, ki je bil dobro obiskan od slovanske in slovenske iteligence. Predsednik t. Sovre je otvoril večer in pozdravil zastopnike Akad. spolka, Balkana, Bukovine, Ogniska, Zore, Zvonimira, Naprednega kluba, Krasa dalje primarija in docenta dr. Drozdo, nadrevid. g. Lutzarja, dr. Prijatelja s soprogo, dr. Tumo, dr. Škrlija, dr. Podpečnika, prof. Vodnika (zastopnika »Zvezde«) gdč. L. Poljančev, gdč. J. Zemljanovo in mnogo drugih.

Brzobjavne čestitke so poslali Adrija, Tabor, Ljubljanska in Dolenjska Prosveta, Slovan. beseda, Svaz, Čtenářský spolek, Jugoslovanska sloga, dr. Volčič, dr. Žrjav, ljubljanski starejšine, st. Breznik, expredsed. eksekutive Lipold, bivši preds. Tabora Hrvat

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

70

Češki spisal Svatopluk Cech. — Poslovenil Stanko Svetina. Dalje.

„Ako hočeš postati vodnik v vojski, kar se more soditi po tvojem napadu v bok Nemcev, bodeš imel pri Žižku najboljšo šol.“ je pravil z nasmehom Hval Řepicki gospodu Broučku, ko so lezli po strmi strani opustošenega vinograda na greben. „Glej, kako hitro je napravil to imenitno trdnjavo, kako duhovito se je tu zagrabil in obdal! Naša vojska leži na ozkem grebenu gore med obema stavbama, zavarovana z njimi na vzhod in na zahod; na polnočno stran mu je varna obramba strma, popolnoma nepristopna stran in tudi na tej poldanski strani je, kakor vidiš, gora dosti strma in ovirajo ta sovražnika tudi vinogradi in njih

kamenite ograje. Žižka pregleda vse najboljše s svojim bistrim enim očesom in vse zna porabiti za svoje nakane; glej, tudi oni stolp vinogradski mu je prišel prav k boljši utrdbi vzhodne stavbe.

Medtem so prišli blizu grebena, šli so skozi vinograd čez podrto zidovje in gospod Brouček je zagledal pred seboj vojsko taborsko.

Med obema stavbama so bile goste trume mož, žen in fantov v najpestrejši zmesi. Majhen del mož je imel čelade; večina je bila oblečena le v kožnate ali suknene suknjice, v kratke halje, v nogavice in škornje ali opanke, ki so bile k nogam privezane, nekateri v halje, na glavi pa so imeli kape, nerodne klobuke ali kosmate čepice. Mnogi so imeli na suknji prišit kelih iz rdečega sukna. Njih orožje so bile sulice, kopja, okovani cepi, buzdovani, samostrelji, meči; eden del je imel velike podolgaste, lesene ščite, ki so bili večinoma s kožo ali s platnom prevle-

čeni in poslikani, Fantovsko orožje je bila kožnata, ročna frača za metanje kamnov. Žene in dekleta so imele bodisi razpuščene lase ali pa dolge prtene rute, s trakom k čelu pripete, na životu samo debele srajce in navadna krila, deloma tudi suknjiče ali plašče, in so bile večinoma ravno tako zago-relega obraza kakor možje, postavnega života in oči iskrih in smeliš.

Nektere trume to stale dosedaj na polnočnem kraju gore, odkoder so pazno sledile boju na Špitalekem polju; drugi so sedeli in so se živo razgovarjali o ravno končanem spopadu; nekoliko žen, mož in fantov pa je zopet delalo pri obrambni stavbi, kjer je bil konec poslednjega dela zidovja. Med trumami je bilo videti tudi nekoliko duhovnikov, ki so bili vsi bradati in ki so se po obleki le malo razlikovali od ostale množice; nekateri so imeli biblijo pod pazduho in kelih v roki.

A nad celo to živopisano sliko je

plapolal na visokem drogu črn prapor z rdečim kelihom.

Hval iz Mahovic je peljal novega Taborita k vojskinemu poveljniku, tedaj še enookemu, ki je ravno z železnim kijem v naročju na velikem hladu kakor na prestolu sedel in ki je na vzvišenem kraju gore pazljivo gledal čez Vltavo na tabor sovražnikov, kamor se je medtem nemška konjica že vrnila.

Kolikor bolj se je gospod Brouček približeval, tem večjo tesnobo je čutil pred srečanjem s strašnim vodnikom taboritskim in ko se je slednjič vstavil pred Žižko, je imel že tako kalne oči, da ne more opisati niti njegovo podobo niti obleko, česar mu je lahko žal tem bolj, ker dosedaj v starih spominih zastoj iščem podobo največjega narodnega junaka, ki bi bila res brez napake.

Spomina vredno srečanje Jana Žižke z Matijem Broučkom je bilo zelo kratko.

(Dalje prih.)

pisma pa dr. Murko. Slov. Matica, J. Pukl, Zveza narod. društev, C. in M. družba, ljubljanski Slovenijani.

Oto Zupančič je brzojavil iz Bregence sledeče:

S hitrim očesom nazaj pogledaj, truda se spomni, premeri pot, uči od starih resnic se in zmot, A potem oči naprej!

Kar za bodočnost je v prošlosti svetega, hrani ji srca razvnetega.

Nato je imel preds. »Slovenije« Sovre daljši slavnostni govor, ki se je spominjal v njem vsega razvoja društva od leta 1869. Mnogo ovir in zaprek je imela »Slov.« premagati, dovolj bojev prestat, predno se je razvila tako močno. V dobah viharjev so se nezadovoljni društveniki cepili od nje in si ustanavljali nova ognjišča, a kljub temu uspeva naše društvo prav zadovoljivo. Zlasti v zadnjem desetletju, odkar se je postavilo na zgolj kulturni program.

V imenu Poljakov in Čehov je govorilo več zastopnikov, tudi Rusi, Srbi in Hrvatje so častitali društvu na tako izrednem slavlju. Izredno simpatično je toastiral Čeh dr. Drozda v imenu češkega učiteljstva. Spominjal se je tudi onih dni, ko je bil še g. Šuklje v Sloveniji najodločnejši radikalec. Gdč. Zemljanova je napila v imenu slovenskih dam, ki se jih mnogo živahno interesira za društven procvit. Lepemu govoru g. Jantoleka, ki je načelnik Hrv. Napr. kluba, je sledil kratki in jedrnat napiv po g. Bratini, zastopniku »Krasa«. Za »Prosveto« spregovori g. D. Trampuž, ki mu je »Slovenija« kakor univerza, da se člani v nji izobrazujejo teoretično, potem pa praktično izvedejo to v »Prosveti«, nekakem laboratoriju. »Prosveta« je tem bolj interesirana na današnjem jubileju, ker je »Slovenija« nje mati. Ex preds. Zalokar govori o narodnosti, ki mu ni nikdar fraza, pobija neresnične in zlobne trditve nasprotnikov, češ, da smo tujci in odpadniki našega naroda. »Slov.« skuša ohraniti stik med inteligenco in ljudstvom, daje v tem moralno oporo dijakom, ki jih je pa žalibože še vedno toliko divjakov. Kot zastopnik starejšin pozdravlja večkratni preds. Mravljak »Slovenijo« in meni, da je društvo najbolj delovalo takrat, ko je bilo od domovine popolnoma zapuščeno. Kljub zasmehovanju od nasprotnikove strani, si je »Slov.« krepko začrtala svoj program. Želi zmerom več krepkih delavnih moči, ki se bodo trudile za naše vzore. Žal, da jih je mnogo, ki se v domovini pokačurijo in poklerikalijo. Če si ostanemo zvesti, mora biti prihodnost naša.

Treba nam je torej, da še bolj ljubimo svoj dom, študiramo intenzivneje rodno grudo in vse domače razmere, če hočemo uspešno presaditi tujo kulturo v svoje kraje. Potrebujemo ekonomične delitve dela in več pozornosti za realno življenje, otresemo naj se idealogije. T. Sajovic je proiznesel napitnico na naše zavedne dame, t. Zavrnik pa je govoril toplo besedo v imenu srednješolcev, ki imajo danes tako težko stališče.

Zahvalivši se gostom je preds. opozarjal na naš jesenski sestanek v Ljubljani. Sledila je še pr. osta zabava s petjem, ki se je bilo že prej med govori aranžiralo.

Politična kronika.

v Iz poljskega tabora. Gazeta Pow-szechna je priobčila članek, v katerem kliče voditelje sedanje poljske politike pred sodbo naroda ter pravi: Nemške stranke so se zvezale v avstr. parlamentu v blok. Ta nemški blok je s sedanjim ministerstvom zadovoljen in je

tudi lahko zadovoljen. Žalostna resnica je tudi, da je s tem vsenemškimi blokom Poljsko kolo združeno. Dejstvo je, da je to Poljsko kolo pod predsedništvom vsepoljskega Glombinjskega, odvetnika v Lvovu in profesorja na poljskem vseučilišču v Lvovu, tako nizko palo, da se družu in veže z Wolfom, Malikom itd. Z glasovi Glombinjskega, Gorskega, Kollischerja itd. je bil pravosodni minister dr. Hochenburger dne 27. t. m. rešen (če smemo 1 glas večine imenovati rešitev!) Posl. Stapiński se je namenoma vzdržal glasovanja. Pod vsepoljskim vodstvom Poljskega kola je prišlo tako daleč, da nima Poljaki nikake zveze z ostalimi Slovani v parlamentu: poljski poslanci tvorijo rajše blok, ki dela politiko cesarja Viljema, pokrovitelja zakona, ki nas preganja z zemljiške lastnine naših pradedov. V tem tiči zločin proti poljskemu narodu. Poslanci poljske ljudske stranke so vse storili in bodo storili vse, kar bode v njih moči, da napravijo konec tem sramotnim razmeram. Posl. Stapiński je izjavil toliko v Poljskem kolu, kolikor v seji predsedništva v prisotnosti ministerskega predsednika ter ministrov Bilinjskega in Weisskirchnerja, da poljska ljudska stranka nikakor ne more ostati v poljsko-nemškem bloku in da ne more podpirati vlade, ki se opira na ta blok. — Čas je res, da bi se tudi v Poljskem kolu končno malo čistilo, da bi se skupine, ki se načelno med sabo razlikujejo tudi definitivno ena od druge ločile.

v Predsednik izvrševalnega odbora nemških strank dr. Sylvester je priobčil N. W. Tagbl. članek, v katerem pravi, da morajo Nemci trdno ostati pri trozvezni politiki. Čimbolj si Angleži in Slovani prizadevajo Nemčijo izolirati ter jo tudi na znotraj razcepiti, tembolj si mora nemška politika prizadevati trozvezo utrditi in nje politiko v vsem podpirati. Trozveza mora biti tudi temelj notranje politike. Taktično postopanje v posamičnih vprašanjih mora stati vedno pod tem uplivom. (Tega menda še ni potreba posebno poudarjati, saj to že vsak slepec vidi, da postopa Bienenrothova vlada v vsem in povsod kakor bi bila Avstrija samo še vazalska država Prusije!) Sylvester trdi nadalje, da je trozveza prisiljena tirati politiko moči in da morajo biti torej zvezane države tudi vedno popolnoma oborožene. Nemci bodo zato vedno glasovali za potrebno spopolnitev armade in mornarice v drugi vrsti bodo pa tudi skrbeli za finančno gospodarstvo države. Nemci morajo gledati, da si pridobijo v parlamentu zaveznikov, katerim se morajo pač skazati konventne, to pa samo zato, da bodo od tega imeli čim največje koristi. Jasnejše se ne da označiti skrajna sebičnost nemških meščanskih strank, katere so pripravljene žrtvovati vsenemškemu molohu ne samo politično samostojnost avstrijske države ampak tudi gospodarske koristi avstrijskega prebivalstva. Čudno je le to, da to politiko višji in najvišji krogi podpirajo in pospešujejo.

d Ogrska kriza. Ogrska vlada je izdala nekako pojasnilo, o katerem pravi, da je imel ogrski ministerski predsednik z baronom Bienenrothom posvetovanja o plačevanju v gotovini in o ustanovitvi medcarinske črte. Ta posvetovanja so bila informativnega značaja, dr. Wekerle je hotel samo izvedeti, kako stališče zavzame avstrijska vlada v teh dveh vprašanjih. Izvedel je, da avstrijska vlada odločno odklanja ogrsko zahtevo, da bi se pri avstro-ogrski banki začelo plačevati v gotovini in da bi se osnovala med Avstrijo in Ogrsko medcarinska linija. To pomeni ne samo, da se bode ogrska kriza

podaljšala, ampak celo poostrila. Stranka neodvisnosti poziva svoje pristaše k najostrejšemu boju proti Dunaju. Budapesti Hirlap zahteva, naj vlada odloži svoj urad ter naj s parlamentom vred vstopi v pasivno resistenco; potem pa naj Dunaj gleda, kako bo z Madžari gotov! V kratkem, morda že danes pride Wekerle zopet v avdijenco k cesarju, z Wekerlom pride tudi Košut.

d Rusija. Ruska vlada je imenovala za poslanika v Carigradu gosp. Čarykova, ki je bil dosedaj pomočnik ministra vnanjih reči. K temu je bila prisiljena, ker se je prejšnji poslanik Zinovjev skazal popolnoma nesposobnega za to važno mesto — ter je v zadnjih tako hudih časih prav slabo zastopal koristi Rusije na Balkanu. Čarykov je razmeroma še mlad, star je 53 let; služil je 10 let kot poslanik na dvoru buharskega emira, 1890. l. je prišel k poslaništvu v Carigrad, od tod v Sofijo, kjer je zastopal rusko vlado dve leti; iz Sofije je prišel k Vatikanu v Rim in od tam v Belgrad. Čarykov pozna torej dobro iz svoje skušnje balkanske in orientalske razmere, je spreten diplomat in je že večkrat pokazal, da ima več smisla in razuma za pametno politiko na Balkanu. Čarykov je odločen pristaš zблиžanja slovanskih narodov na razumnih temeljih. Ključ k rešenju slovanskega problema vidi v rusko-poljski spravi in v osnovanju balkanske federacije, katera naj bi zajezila nemški Drang nach Osten in prisilila Avstro-Ogrsko, da reši balkanska vprašanja v sporazumljenju z Rusijo.

Dnevna kronika.

b Neplačano duhovstvo. Znani pater George Tyrrell, katerega je bila cerkev zaradi modernizma najprej izobčila, pozneje pa zopet sprejela v svoje naročje, piše v »Contemporary Review« o pomanjkanju duhovstva, njega umstvenih in gospodarskih klavzulah ali redih. Tyrrell obžaluje, da ni nobeno reformatično gibanje minolih časov šlo do korena zla ter da »ni spoznalo splošne in stalne škodljivosti, ki tiči v tem, da se duhovstvo živi od oltarja«. Odkritosrčnost plačanega duhovstva je ali pokvarjena ali pa na sumu, da je pokvarjena. Tyrrell meni zato, da bi morala biti duhovnikova služba, mesto da je plačana obrt ali poklic, dobrovoljna postranska služba ljudi, kateri si služijo svoj kruh kakor drugi državljani ter posvečajo svoje proste ure službi cerkve. Nadalje opisuje dobre posledice, ki bi je imelo delovanje neplačanega duhovstva. — Delo, katero opravlja sedaj en duhovnik, bi se tako razdelilo na deset in več ljudi, kateri bi vsi z veseljem opravljali duhovski posel. Kar pa človek z veseljem opravlja, opravi boljše in presrečnejše nego oni, ki si s tem služijo svoj kruh. Pod tem sistemom bi imel vsak duhovnik vsaj po en praktičen interes, eno vez, ki bi ga spajala z vsakdanjimi interesi njegovih neduhovskih sobratov, dočim bi pa vsa duhovščina v svoji celoti objemala tudi celoto vseh teh interesov. Ne bilo bi nam treba poslušati ljudi, ki ne poznajo sveta, ki pa trde, da služijo njega duševnim potrebam. Vrhu tega so že stari verski redi, kakor tudi najnovejši etiški filozofii priznali, da je tako praktično delo osebnemu značaju na korist.

Za odgojo duhovnikov je po mnenju patra Tyrrella dolgo posebno šolanje nepotrebno. Duhovniško službo deli v dva dela v podeljevanje zakramentov in v »poučevanje« (Ministry of the Word). Za podeljevanje »ni treba umstvenega šolanja«. To lahko poverimo vsakemu vrednemu in vzorno živečemu človeku, če je še tako ne-

sposoben za »poučevanje« ali oznanjevanje božje besede. Kar se pa poslednjega tiče, pravi pater Tyrrell, da je odgoja v rimsko-katoliških bogoslovnih tako brez vsake zveze z realnim življenjem, da se lahko reče o njej, da to sploh ni nikaka moralna odgoja. »Izbirajte,« nadaljuje doslovno, »za duhovnikem ožje, kateri so bili preskušeni in storjeni v resničnih težavah življenja, ki se radovoljno žrtvujejo za versko službo in vprašanje o moralni vzgoji bo rešeno. Imeli bomo moč, ki nam bodo lahko pomagali v bojih, katere so sami bojevali in v katerih so zmagali; duhovniki, ki bodo imeli srce in smisel za naše težave, katere so sami skušali in je premagali.« O spovednikih pravi: »Svet in vodstvo dobrega in modrega človeka, ki pozna svet in človeško naravo, nam bo mnogo bolj koristen nego svet v semenišču odgojenoga duhovnika, ki ne ve nič drugega kakor to, kar se je naučil iz svojih neznanskih temnih knjig.« Tako sodi o modernem katoliškem duhovstvu, o vrednosti njega vzgoje in o koristnosti njegovega delovanja med ljudmi, jeden najodločnejših katoliških duhovnikov naše dobe. Ker bode ta sodba tudi naše čitatelje zanimala, jim jo tu podajemo vsaj v ekscerptu ter jim priporočamo, naj si to parkrat prečitajo in naj večkrat razmišljajo o tem. Ponavljamo, to so besede katoliškega duhovnika in ne morda kakega »brezverskega« protestanta.

Fatalni tiskarski pogrešek. V gorškem klerikalnem listu »L'eco del Littorale« je bilo pred kratkim čitati: »La stampa clericale è il flagello dell' umanità« (Klerikalno časnikarstvo je nesreča za človeštvo). Mesto »clericale« bi moralo stati v črnem listu »anticlericale«.

v Veleizdajniški proces v Zagrebu. Veiki svetovni listi »Le Courrier Europeen« pripravljajo izjave odličnih evropskih mož o zagrebškem procesu. Belgijski posl. Emil Vandervelde imenuje proces »največji pravni škandal našega časa«, profesor univerze v Rimu Giuseppe Sergi pravi, da je »pravni sistem, uveden po zagrebškem sodišču, enako divji kakor nečasten za ogrsko«. — Profesor univerze v Bukarešti M. Jorga pravi, da je tak proces nemogoč, razun če se hoče z novim nasiljem pomnožiti stanje, ki je že osnovano na nasilju. — Slavni pisatelj G. Brandes pravi, da je »zagrebški monstre-proces nedostojen plemenitega madžarskega naroda. Postopati s političnimi jetniki kakor z jetniki, obtoženimi navadnega zločina, zapirati jih v celice skupno z navadnimi zločinci, to je zločin istotako velik kakor oni, če se nedolžni obtožujejo.« — V tem smislu so izjavljajo tudi Friderik Bajer, predsednik interparlamentarne zveze, Gabriel Seailles, profesor na Sorbonni v Parizu in Thalmann, Branting, švedski poslanci in predsednik švedske socialnodemokratske stranke, ki tudi imenuje zagrebški proces — zločin.

Štajerske novice.

o Sobotno številko »Narodnega Dnevnika« nam je državno pravništvo radi nekaj opazk o burševskih slavnostih v Celju zaplenilo. Kerjenja na binško soboto v tiskarni že ob 4. uri delo, mi smo pa zvedeli za konfiskacijo šele dosti pozneje, nam ni bilo mogoče privediti več druge izdaje. Isto razpošljemo danes. Naj nam cc. naročniki to neprijetno zamudo blagohotno oprostijo.

o Slovenci, v nedeljo dne 6. junija vsi v Maribor na veliko narodno slavnost v prid slovenskemu šolstvu v Mariboru!

o Burševske slavnosti v Celju so doživele velik — fijasko. Pričakovali so naši ljubi nemški someščani, da bode prišlo te dni sem najmanj tisoč buršev reševati in krpat njihovega nemštva; bilo jih je pa komaj nekaj nad 200. „Festbummel“ v nedeljo, ki bi naj bil nekaka veličastna manifestacija, je bil nad vse klavern; spređaj požarna bramba, potem neko zakotno pevsko društvo, potem „turnarji“ žalostne postave, za temi pa burši — brez reda in vrste kakor kaka meščanska garda od „anno dazumal“. Komično je uplivalo, da je nekdo zadaj peljal dva sodčka piva. Nemirov po mestu ni bilo nobenih; burši so samo strmečim celjskim špisarjem pokazali pri Leskošku, kako se pride brez hišnega ključa domu. Lezli so namreč drug drugemu na rame in v sobe. Navdušenja ni bilo opaziti po mestu nobenega; ni čuda! Saj so „Festbummel“ občendovali po veliki večini le slovenske dekletke in kuharice. Ker pa naše Savinčanke ne znajo in nočejo „hajlati“, je lezel cel sprevod naprej kakor četa pogrebcev. Zanimivo je tudi, kako se je pobrigal naš slavni magistrat za „nemško lice“ mesta; magistratovci so lazili od hiše do hiše in ponujali posestnikom frankfurtarice „franko“ v hišo postavljene in razobešene; marsikdo je le na pritisk obesil nemško canjo na streho. Razume se, da frankfurtaric niso razobesili nekateri nemški bogataši, ki se krmijo od Slovencev; kjer se gre za sveti žep, tam so ti ljudje zelo previdni; naj nemštvo rešujejo plačani in zadolženi kuliji! Lahko bi še našli kake podrobnosti, pa gre nam le za to, da konstatiramo, da burševske slavnosti niso napravile niti zapustile prav nobenega utisa. Pač pa se je marsikateri tuji nemški akademik lahko prepričal, da so slovenske postojanke v mestu trdne in da je toli slavljeno celjsko nemštvo plod nasilja in brezvestne strahovlade male klike mogotcev in ljudskih izkoriščevalcev.

o Binkoštna maškarada v Celju. V nedeljo so si burši še skusili ohraniti nekoliko dostojnosti; včeraj pa so celjskim zaplotarjem pokazali, kako izgleda prisrčno nemška kultura. Pripelejo popoldne na dvokolnici burši čez kapucinski most pred mitnico pijanega „komilitona“; nosil je neko razcapano obleko in star umazan klobuk, čez junaške prsi pa venec iz hrastovega perja. Bila je to ginljiva alegorija onih starih Germanov, ki so ga vedno še pili merico. Burši so vpili mitničarju, da hočejo plačati mitnico za dva konja (burša, ki sta vlekla dvokolnico) in jedno svinjo na „vozu“. Gledalcem je prizor v resnici — imponiral. — Celjska policija je bila te dni menda „von amtswegen“ gluha in slepa. Pri-poveduje se nam, da se ni niti zabranilo prav predrzno nadlegovanje žensk po mestu. Nek burš je bil baje celo v cerkvi tako nesramen, da ga je morala policija vendar — vprašati za ime. — Najlepši komentar k takim in enakim prizorom je napisala celjska vahtarica: „Njihovo plemenito obnašanje in njihova izvrstna šola krepi pogum naših mladih, čisti značaj, napolnjuje srce z idealizmom in vzgaja narodno čustvo k najplemenitejšemu navdušenju. Ta šola je dala nemškemu narodu najboljše voditelje.“

o Frankfurtarica na državnih uradih v Celju! Poroča se nam iz narodnih krogov: Silno ogorčenje je vzbujalo te dni dejstvo, da je visela frankfurtarica na hiši, kjer je nameščeno državno pravdušstvo in

deloma davčni urad. Res, da je poslopje mestno, toda čudno se nam zdi, da se gg. dr. Bayerju in nadupravitelju Hasenbüchlu najbrž ni zdelo potrebno in umestno posredovati pri mestnem uradu, da se odstrani nemška zastava s hiše, kamor malodane izključno zahajajo slovenske stranke. Mi bodemo poskrbeli za to, da stvar pride v širšo javnost; od uradnikov, ki so z našim davčnim denarjem plačani in ki služijo na Slovenskem, pač ne rabimo nobenih brezobzirnosti. — Isto velja za okrajno sodnijo.

o Umrli je v Št. Jurju ob juž. žel. gospa Josipina Dobovišek, vdova Brežnik, posestnica in gostilničarka, danes 1. junija ob 10. uri dop. v 51. letu starosti. — Blagi pokojnici bodi zemlja lahka!

o „Nemštvo“ in nemštvo. — Na Graški cesti so te dni očka Otschko razobesili v sijajen dokaz svojega „nemštva“ frankfurtarico; Prus Gutmann n. pr. na Otoku tega ni storil. Najbrž se mu ni zdelo potrebno posebej povdarjati svojega nemškega pokoljenja.

o Dozdevni ogenj. Včeraj zvečer okrog 9. ure se je razvil pri ciukarni tako močen dim in odsvit, da se je v Celju splošno mislilo, da gori. Čuvaj na Miklavževem hribu je ustrelil in mestna požarna bramba se je peljala v Zavodno, a se je kmalu vrnila, ker se je videlo, da nič ni.

o Z izleta na Bled. Celjski Slovenci so minole praznike napravili v lepem številu izlet na Bled. Mislili so, da se bodo navžili ne samo svežega gorskega zraka, ampak da bodo se vrnili v Celje še bolj okrepljeni v narodnem čustvovanju. Pa kako so bili razočarani, ko niti v eni gostilni in prodajalni na celem Bledu niso mogli dobiti vžigalic Ciril-Methodove družbe, ampak so jim povsod ponujali le „obmejne“ in pa Südmarkine, češ da tako hočejo — „gospodje“. — Daleč smo prišli!

o Zaradi polhovke. Pred nekaj mesci je bil v Gaberjih, od nemškutariskih fakinov napaden uradnik Pleterski, ker je imel čepico. Grozilo se mu je celo z revolverjem. K sreči je enega napadalcev spoznal v osebi brezposelnega Ivana Narata, ki je bil dne 22. m. m. za to dejanje obsojen na pol leta težke ječe. To so sadovi nemške vzgoje v Celju.

Poglavje o slovenski vzajemnosti. Zadnja številka mariborske „Straže“ je priobčila članek o „slovenski vzajemnosti“, v katerem se dolži slov. naprednjake nekakega sovraštva do „kranjskih in koroških bratov“. Pod tem „brati“ je treba razumeti samo liste hujskače in agitatorje, ki so prišli ob zadnjih deželnozb. volitvah na Sp. Štajersko nemira in sovraštva sejati. Dosedaj je v našem političnem življenju veljalo pravilo, da se štajerski Slovenci nismo dejansko vtikali v notranje politične razmere niti na Kranjskem niti na Koroškem. Zato nas je iznenadilo, ko smo slišali, kako so gotovi ljudje iz Kranjskega in Koroškega blatili in zmerjali po političnih shodih na Štajerskem naše najbolj zaslužne može. Na ta način se morda ne goji nobena vzajemnost, za tako „ljubezen“ takih kranjskih in koroških „bratov“ se napredni štaj. Slovenci prav lepo zahvaljujejo. Razume se, da si bodemo ohranili tudi zanaprej čustva prijateljstva in ljubezni do Kranjskega in Koroškega slov. ljudstva, s posameznimi hujskači pa bodemo obračunili kako zaslužijo.

o Nemci na Pohorju. 20. junija otvori nemško plan. društvo pri Sv. Bolfanku nad Mariborom 19 metrov visoki razgledni stolp.

a Za „Narodni sklad“ nam je poslal g. not. Kranjc iz Šmarja iz poravnave Založnik-Smole (Zibika) 10 K. — Iskrena hvala!

o Poučni tečaj za poletno delo v vinogradih se vrši jutri in pojutrišnjem na deželni viničarski šoli v Zg. Radgoni. Slovenski se predava popoldne od 1. do 3. ure.

o Društvo za varstvo in pre-skrbo otrok se je ustanovilo minuli petek za slovenjbistriški okraj. Za predsednika je izvoljen g. okr. sodnik Pirnat, v odboru so gg. dr. Mally, Bohak, Kolletnik, Hebar, Lah.

o Ogenj je na binkoštno nedeljo zvečer uničil več posestnikom na Hejdini pri Ptujju hiše in gospodarska poslopja.

o Novorojenčka so našli mrtvega v Dravi blizu Sv. Janža na Dravskem polju.

o Poučno zborovanje priredi „Zveza nar. dr.“ v nedeljo dne 6. junija v Narapljah pri Ptujju. Ustanovi se tam obenem izobraževalno društvo.

o Toča in naltv v marnberškem ter slovenjgraškem okraju sta napravila tam minuli teden velikansko škodo, kakor že poročamo na drugem mestu. Zimska in pomladna setev ste popolnoma uničeni, krompir je odnesla voda, sadje je stolčeno na tla, ceste in mostovi pokvarjeni, rodovitna zemlja v dolini. Ljudje že kosijo ostalo žito. Ljudstvo je obupano in potrebuje nujne pomoči. Škodo si je ogledal minulo soboto državni poslanec g. Vinko Ježovnik, ki bode storil tudi vse potrebne korake za podporo.

o Lončarski mojstri v Gradcu so ustavili ves obrat. Pomočniki namreč stavkajo že od 19. maja, ker mojstri ne dovolijo novih poviškov in izboljšanj pri plačah. Mojstri so izjavili, da sedanje obratne in tržne razmere ne pripuščajo zahtevanih priboljškov ter so ustavili vsako delo v svojih delavnicah.

o „Pohvala“ okrajnega glavarja Poigherja. Graški „Tagbl.“ pristavlja k poročilu o veliki škodi, katero je napravila toča in voda v slovenjgraškem okraju, da „okr. glavarstvo najbrž še ni ničesar ukrenilo“. G. glavar Poigher, ali je ta „pohvala“ zaslužena ali ne? Ako se tako vestno brigade za slovenske zastave, je vaša dolžnost, da se brigade tudi za druge stvari v okraju ravno tako vestno in natančno.

Kranjske novice.

a Kranjski klerikaleci že delajo med ljudstvom za razpoloženje proti deželni podpori slovenskemu gledališču v Ljubljani, ker baje prireja verski čut žaleče predstave.

a Klerikalna strahovlada na Kranjskem. „Slov. Narod“ poroča, da so nadučitelju v Št. Lorenca nakopali velikansko disciplinarno preiskavo, ker je hotel proti volji župnika na koru neke podružnice z drugimi pevci peti.

a Stoletnica Lj. Gaja. C. kr. deželni šolski svet kranjski je inicijativo o internem šolskem slavju v spomin stoletnice Lj. Gaja prepustil ravnateljstvu, oziroma učiteljskim zborom srednjih šol.

a Deželni odbor pošlje kulturnega tehnika Viktorja Čuka praktičirat k češkemu deželnemu kulturnemu svetu da se praktično izvežba v izboljševanju travnikov.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Ogrska ministerska kriza.

Budimpešta, 1. junija. (Brz. „N. D.“) Na Binkoštno praznike so bila v več

provincijalnih mestih demonstracijska zborovanja za samostojno madžarsko banko.

v Budimpešta, 1. junija. (Brz. „Nar. D.“) „Nenes Pester Journal“ ve poročati, da se je položaj še poslabšal, ker je nastalo nesporazumljenje med ministerskim predsednikom dr. Wekerlóm in finančnim ministrom Kossuthom. Kossuth je obljubil voditeljem pristašev samostojne ogrske banke, da bo v vseh točkah postopal sporazumno z njimi. Iz tega je razvidno, da ni upanja na skorajšnje mirno rešitev krize.

v Budimpešta, 1. junija. (Brz. „N. D.“) Jutri se vrši ministerski svet, ki bo razpravljal o političnem položaju. Na to se odpelje Wekerle na Dunaj, kjer ga sprejme cesar v posebno avdienco. Kossuth in Andrásy pa nameravata potovati na Dunaj še le po povratku Wekerla.

Slovenski gostje v Moskvi.

d Moskva, 1. junija. (Brz. „N. D.“) Gostje vseslovenskega kongresa v Petrogradu so se udeležili zborovanja društva za povzdigo slovenske kulture. Knez Evgen Trubeckoj je v daljšem govoru izvajal, da prisotnost slovenskih gostov v Moskvi dokazuje zblizevanje Slovanov ruskemu narodu, ki je imel zmiraj velike simpatije za slovanstvo. Dr. Kramaf je povdarjal, da politika nima nič opraviti s čuvstvi. Da bodo Slovani res mogli kaj doseči, je pred vsem treba gospodarskega dela. Slovani nočejo zemljevida Evrope spreminiti, oni se samo hočejo gospodarski osamosvojiti. Bulgar Robčev je apeliral na ruski narod, naj koraka na čelu slovenskih narodov v borbi za osamosvojitve slovanstva. Klofač je zanikal, da bi bila zmaga slovanstva brez Rusov nemogoča in rekel, da žele Čehi kulturno, duševno in materijelno visoko stoječo in močno Rusijo. Slovensko vprašanje je zajedno gospodarsko in socijalno vprašanje.

Spopad na črnogorsko-turški meji.

Carigrad, 1. junija. (Brz. „Nar. D.“) „Tanin“ poroča, da je prišlo do manjših spopadov na črnogorsko-turški meji.

Različne vesti.

v Požun, 1. junija. (Brz. „Nar. D.“) Cesar se je danes zjutraj pripeljal k slovenskemu blagoslavljanju „Elizabetinoga otroškega doma“ v Požun. Na kolodvoru so ga pričakovali naučni minister grof Apponyi, nadvojvodinja Izabela in drugi dostojanstveniki. Popoldan se cesar zopet vrne na Dunaj.

v Amstetten, 1. junija. (Brz. „Nar. D.“) Na binkoštno nedeljo se je zgodila tukaj velika nesreča z avtomobilom, pri kateri je šofer Isermann dobil tako hude poškodbe, da je kmalu na to umrl.

v Lvov, 1. junija. (Brz. „Nar. D.“) Danes so se zopet začela na tukajšnji univerzi redna predavanja.

v Goepingen, 1. junija. (Brz. „N. D.“) Mestni policijski urad je naznanil, da je Zeppelinov zrakoplov Zeppelin II. zadel v neposredni bližini mesta na nekem bregu ob drevo, vsled česar se je prednji del balona stisnil. Grof Zeppelin ni dobil nikakih poškodb.

v Goepingen, 1. junija. (Brz. „Nar. D.“) Zrakoplov Zeppelin II. se je sedel na griču, ki je zato skrajno neugoden. Poškodbe so zelo hude in ni misliti, da bi se pred večerom mogel vzdigniti. Prednji del balona so veje drevesa, ob katero se je zadel, precej raztrgale.

Včerajšnja poročila.

Glavni zbor nemškega „Schulvereina“.

a Bielica, 31. maja. Na Binkoštno praznike se vrši tukaj občni zbor

nemškega „Schulvereina“, katerega se je udeležil tudi nemški minister-rojak Schreiner ter mnogi državni poslanci. Na glavni zbor je došlo 767 odposlancev, ki so zastopali 545 podružnic s 65.500 člani. Minister Schreiner je ob burnem pritrjevanju pozdravil skupščino in izjavil, da hoče s svojo navzočnostjo stare zveze z nemškim „Schulv.“ utrditi in dokazati, da svojega mišljenja tudi kot minister ni izpremenil. Minister je na to slikal važnost „Schulv.“ za utrjanje nemštva na jezikovnih mejah. „Südmark“ je zastopal drž. poslanec Dobernig. Daljše poročilo sledi.

Različne novice.

a **Petrograd, 31. maja.** Prihodnja seja vseslovanskega izvrševalnega odbora se vrši tukaj letos novembra meseca, prihodnji vseslovanski kongres pa leta 1910. v Sofiji, ker dela ruska vlada velike ovire.

d **Petrograd, 31. maja.** Umrl je drž. posl. Pergament. Na zahtevo pravosodnega ministerstva bi ga morali odstraniti iz dume, ker se vrši proti njemu sodna preiskava. Baj je podpiral goljušnje Olge Steinove. Danes so našli Pergamenta mrtvega v postelji in je razširjeno mnenje, da se je sam umoril.

d **Frankfurt, 31. maja.** „Frankfurter Zeit.“ poroča, da se je iz Rima avstro-ogrski vladi sigurno zatrnilo, da bo tekom razstave v Rimu l. 1911 izostala vsaka demonstracija proti avstro-ogrski. Sedaj je udeležba A. O. na rimski razstavi najbrž zagotovljena.

Slovanski zapiski.

Novoslovanstvo in avstroslovanstvo. Udeležniki vseslovanskih posvetovanj v Petrogradu so se zbrali dne 18. t. m. v prostorih „Društva slovanske vzajemnosti“ na predavanje generala Volodimirova o „novoslovanstvu“ in avstroslovanstvu. Volodimirov je govoril najprej o delovanju Rusije za osvobodjenje balkanskih Slovanov, katerih je skupaj 9 milijonov, ter je konstatiral, da ni vedela nič o avstro-ogrskih Slovanih, katerih je 20 milijonov, kateri stoje v kulturnem, političnem in gospodarskem obziru zelo visoko. Zanimanje za avstro-ogrške Slovane se je zbudilo na Ruskem še le po končani rusko-japonski vojski in po revoluciji. Novoslovanstvo je spoznalo potrebo politične združbe vseh slovanskih držav proti nemško-avstrijskemu „Drangu nach Osten“. V ta namen treba pred vsem rešiti rusko-poljsko vprašanje, katero, dokler je nerešeno, Rusijo v vsem in povsod ovira. Pri tem treba z veseljem pozdraviti tudi avstro-slovanstvo, kateri si prizadeva spremeniti nemško-madžarsko Avstrijo v slovansko Avstrijo. — Za Volodimirovim se je oglašil Čeh Jos.

Holeček, ki je v dolgem, dobro premišljenem in dobro utemeljenem govoru izpodbil nade, katere stavijo nanj Volodimirov in njegovi somišljeniki. Avstrijski mogotci in odločujoči krogi postopajo še dandanes tako, kakor bi bili izvrševalci naloge, katero je Karol Veliki postavil nemški Ostmarki, katero je vstvaril in jo porinil kot nemško zagovozdo med severozapadne in jugovzhodne Slovane. Nalogi Karlove Ostmarme se Avstrija še dandanes ni izneverila, da z vstvaritvijo dualizma je to svoje protislovansko delovanje še neizmerno potencirala, ker je Slovane še bolj razdelila ter postavila v Avstriji Nemce, na Ogrskem pa Maždare obožene z vso državno močjo in oblastjo nad nje, da je politično, kulturno in gospodarsko podvržejo. V tem smislu so prikrojene vse politične reforme v Avstriji in z zadnje večje reformo, t. j. z uvedbo splošne volilne pravice, je bilo naravnost uzakonjeno, da je nemški narod v Avstriji za približno 13% več vreden nego so slovanski narodi, ker se je Nemcem nakazalo tudi večje število poslancev, kakor jih njim gre po njih število in njih davčni moči. Avstrijska politika vedno izigrava en slovanski narod proti drugemu, sedaj podpira enega, sedaj drugega, nikdar pa ne vseh h kratu, da bi se ne okrepili in ne osnovali večine v parlamentu. O kaki slovanski politiki v Avstriji ni bilo nikdar govora in ne more biti govora tudi danes, ne more se govoriti o federaciji Avstrije, pač pa se vidi, da se utrja v eni polovici nemška, v drugi pa maždarska hegemonija, katera izključuje vsako ravnopravnost avstrijskih slovanskih narodov. Ko je Palacky prišel do spoznanja, da je Avstrija popolnoma zavrgla idejo državnega federalizma ter sprejela idejo nemške in maždarske hegemonije, je preklical svoj glasoviti izrek da, če bi avstr. Slovani Avstrije ne imeli, bi si jo morali vstvariti. Zato je avstroslovanstvo samo fikcija in strašilo, s katerim nemški in maždarski politiki narode plašijo, stikajoč jim neko izmišljeno nevarnost. Govorilo je še več govornikov. Ta debata je prinesla malo korekture v nazore petrograjske družbe, kateri sta nedavno predavala profesor Grabovski in pozneje Stjepan Radić o „Avstriji kot slovanskem Piemontu“.

Loterijske številke.

Gradec, 29. maja 1909: 76, 66, 59, 9, 40.
Dunaj, " " " 19, 8, 66, 44, 53.

Kleparstva

bi se rad šel učiti zdrav in močan 15 letni fant, zmožen slovenskega in nemškega jezika. — Posreduje celjsko društvo za varstvo otrok.

Spreten in zanesljiv

akviziter

obenem potovalec za „Nar. Dnevnik“ in „Narodni List“ se proti primerni proviziji takoj sprejme. — Ponudbe je vposlati „Nar. založbi v Celju“.

Edina narodna trgovina s čevlji

Štefan Strašek, Celje

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev za dame in gospode kakor tudi za otroke v najfinejši izpeljavi. — Velika izber lakastih in belih glace čevljev. Vse po najnižjih cenah. Postrežba solidna in točna. Daje se tudi na obroke. 56 10-4

Delaven mlad trgovec

išče

kapitalista ali večjo trgovsko hišo

v svrhu ustanovitve trgovine v mestu na Spolnjem Štajerskem. — Hiša na ugodnem prostoru je na razpolago. — Naslov pri upravnistvu „Nar. Dnevnika“ 267 3-3

SUKNA



in modno blago

:: za obleke ::

priporoča firma

Rarel Rocian

tvornica za sukno

v Humpolcu na Češkem.

Tvoriške cene. Vzorci franco.

112 50-12

Prodase

lepa novozidana hiša, v kateri se nahaja dobro vpeljana

trgovina mešanega blaga.

Hiša je oddaljena samo 10 minut od mesta Celje. — K hiši spada lep vrt ter kleti in drugo potrebno. — Prednost imajo trgovci. — Naslov pove upravnistvo „Nar. Dnevnika“.

267 2-2

Priporoča se!

ANTON ŠARC

= v Ljubljani =

sv. Petra cesta št. 8

pri nakupu platna, prtov, prtičev itd., bombaževinastega blaga, švicarskih vezil.

Opreme za neveste

perilo za gospe in gospode se izdeluje doma in po meri. Gene nizke. Blago dobro.

Pralnica in svetilikalnica v Kolodverskih ulicah 8.

„Narodna založba v Celju“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“

I. zvezek.

Vsebina: Gogolj, Strašno maščevanje.

Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, Nos.

Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v,

po pošti 90 v.

„Uvod v narodno gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi „Petit manuel d' economie pratique“, uredil dr. Vekoslav Kukovec (160 strani). Cena 1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetškega koledarja za l. 1909“

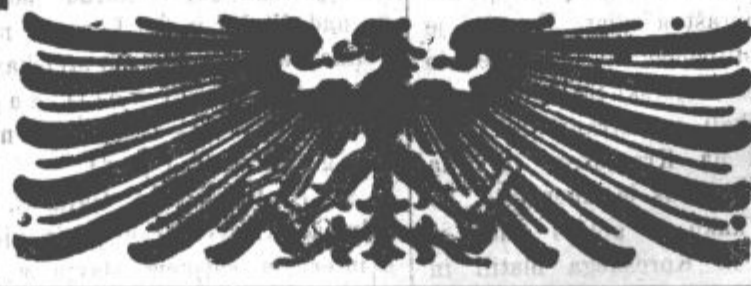
s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom, zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi zastonj proti povrnitvi poštne.

Zvezna trgovina

Rotovška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem priporoča: kanceljski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajše šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.



Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3. Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno valed pomanjkanja časa neprečrtane v koš. Sleherni ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemanju usli nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. **Zavod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je „Zvezna tiskarna v Celju“.** Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristrojii je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke. **Ček. račun št. 75.222.**

Zvezna knjigoveznica

Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svoji

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradam v izdelovanje vseh in svojo stroko spadajočih del od najpriprostejše do najfinejše izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadržne knjižice s črnim, zlatim in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natils na trakove. Casopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Aktivi fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtališe se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.